

MTB - MLE

Una nga Kwartar – Modyul 22: Paghatag sa Kinatibuk-an sa Istorya

**MTB – MLE – Ikaduha nga Grado
Alternative Delivery Mode
Una nga Kwartar – Modyul 22: Paghatag sa Kinatibuk-an sa Istorya
Unang Edisyon, 2020**

Batas Republika 8293, Seksiyon 176 naga ingon nga dili mahimong makaangkon og katungod sa copyright sa bisan unsa nga tagsulat ang gobyerno sa Pilipinas. Bisan pa man, kinahanglan una ang pagtugot sa ahensya sa gobyerno nga nagpatuman sa tagsulat kung kini mahimong pagkakitaan. Apil sa mga pwede nga buhaton sa maong ahensya ang pagtakda sa mahimong bayad.

Ang mga tagsulat sa (istorya, basahon, balak, kanta, hulagway, ngalan sa produkto o brand name, tatak o trademark, salida sa telebisyon, pelikula, atbp.) nga ginamit niini nga modyul nagpanag-iya sa copyright nianang mga gihisgutan. Paningkamutan nga matultulan sila para makuha ang ilang pagtugot sa paggamit sa mao nga mga materyales. Wala giangkon sa mga nagmantala ug sa nagsulat ang katungod isip tag-iya niini. Ang unsa man nga gamit gawas niining modyul, kinahanglan ang pagtugot gikan sa orihinal nga pagsulat.

Walay bisan unsa nga bahin o parte niining materyales ang mahimong kopyahon o ipatik sa unsa man nga pamaagi nga walay pagtugot sa departamento.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Dominador P. Dadang Jr.

Editor: Teresita G. Eltanal

Tagasuri: Teresita G. Eltanal

Tagaguhit: Dominador P. Dadang Jr.

Tagalapat: Mercy Grace N. Bitgue

Tagapamahala: Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III, Regional Director

Mala Epra B. Magnaong, CLMD Chief

Dr. Neil Improgo, Regional EPS-LRMS

Vinz Tagolimot, Regional ADM Coordinator

Dr. Emelia G. Aclan, CID Chief

Dr. Linda D. Saab, Division EPS-LRMS

Roy S. Estrobo, Division ADM Coordinator

Inilimbag sa Pilipinas ng Sangay ng Camiguin

Department of Education –Region X

Office Address : B, Aranas St., Poblacion, Mambajao, Camiguin

Website : www.depedcamiguin.com

E-mail Address : depedcamiguin@gmail.com, camiguin@deped.gov.ph

MTB-MLE

**Una nga Kwartar – Modyul 22:
Paghatag sa Kinatibuk-an sa
Istorya**

Pasiuna nga Mensahe

Para sa Magtutudlo:

Kumusta, malipayong paggamit niining **MTB-MLE - Ikaduha nga Grado** Alternative Delivery Mode (ADM) Module sa **(Paghatag sa Kinatibuk-an sa Istorya, Ikasiyam nga Semana)**

Kini nga Module nadesinyo, naugmad ug nasusi sa pagtinabangay sa mga magtutudlo nga gikan sa pampublikong institusyon para sa pagtabang kanimo nga makab-ot ang sumbanan nga gitakda sa K to 12 Curriculum samtang ilang gibuntog ang mga babag nga adunay kalabutan sa personal, social, ug economic nga mga sitwasyon sa ilang pag-eskwela.

Kining kapanguhaan sa pagkat-on o learning resource gilauman nga makapadasig sa magtutuo o bata nga mobuhat sa mga giniyahan ug gawasnong buluhaton sa iyang kaugalingon nga lihok ug panahon. Dugang pa, ang katuyuan usab niini mao ang pagtabang sa magtutuo o bata nga makakuha sa mga gikinahanglan nga kahanas niining atong panahon karon sa ika- 21 nga siglo samtang gitagaan usab og konsiderasyon ang ilang mga panginahanglan og sitwasyon.

Isip dugang nga materyales sa nag-unang teksto, makita ninyo kini nga kahon sa kinatibuk-an sa modyul.

Mga Minugbo nga Sulat sa Magtutudlo

Siguruha nga makuha ang modyul pagkahuman tubag sa mga pagsulay.

Isip magtutudlo, ikaw ang gilauman nga maghatag sa magtutuon o bata kung unsaon paggamit niini nga Modyul. Gitahasan usab ikaw sa pagsubay sa pag-uswag sa iyang kahibawo samtang imo siya gitagaan og higayon nga makatuon sa iyang kaugalingon nga pagkat-on sa kahibawo. Ug usab, gitahasan ka nga dasigon ug tabangan ang magtutuon o bata sa iyang pagbuhat sa mga buluhaton sulod niini nga Modyul.

Para sa Magtutuon

Kumusta, maayong paggamit niining (MTB-MLE sa Ikaduha nga Grado)Alternative Delivery Mode (ADM)Module sa (Paghatag sa Kinatibuk-an sa Istorya, Ikasiyam nga Semana!

Kini nga Modyul gihimo para matagaan ka sa makahuluganon nga higayon para sa mga giniyahan ug gawasnong pagkat-on subay sa imong kaugalingon nga lihok ug panahon. Isip aktibo nga magtutuon, mahimo nimo ang pagproseso sa sulod niining modyul.

Kini nga Modyul adunay mga parte katugbang sa mga icons:

 Kat-oni	Dinhi nga bahin, mahibaloan kung unsa ang kinahanglan nga matun-an sa modyul.
--	---

 Pasiunang Pagsulay/Sulayi	<p>Ang katuyoan niini nga bahin sa buluhaton mao ang pagsusi sa imong naunang kahibalo mahitungod sa leksiyon nga imong pagatunan. Kung makuha nimo ang ensakto nga mga tubag (100%), pwede na nimo dili gamiton kini nga modyul.</p>
 Pagsusi	<p>Kini ang hamubo nga buluhaton o paghisgot sa nauna nga kahibalo para matabangan ka nga makonek ang karon ug sa una nga leksiyon.</p>
 Sulayi ug Kat-oni	<p>Dinhi nga bahin, ipaila ang bag-o nga leksiyon sa nagkalain lain nga pamaagi sama sa usa ka istorya, kanta, balak, pagpresentar sa problema, sitwasyon, o mga buluhaton.</p>
 Hisgutan Ta	<p>Dinhi nga parte, tagaan ka og hamubo nga panaghigot sa leksiyon. Ang katuyuan niini para matabangan ug masabtan ang bag-o nga konsepto ug kahanas.</p>

Pagpalambo sa Kahibalo

Naglangkob kini sa mga buluhaton nga giniyahan og gawasnon pagbansay para mapalig-on ang imong pagsabot ug kahanas sa leksiyon. Mahimo nimo nga tan-awon kung husto ba ang imong tubag sa mga buluhaton sa pagtan-aw sa tubag nga nahimutang sa susi sa hustong tubag nga anaa sa katapusan nga parte sa modyul.

Hinumdumi

Kini naglangkob sa nga pangutana o pagbutang sa mga tubag diha sa gibutangan og blanko nga parte sa pahayag para mapaproseso kung unsa ang natun-an nimo gikan sa leksiyon.

Buhata ug Kat-oni

Kini naglangkob sa mga buluhaton nga makatabang sa imo para mabalhin ang bag-ong kahibalo o kahanas sa tinuod nga sitwasyon o ang kamatuoran sa kinabuhi.

 Tantiya	Kini usa ka buluhaton nga ang katuyuan masukod ang lebel sa kahibalo nga nakab-ot sa natun-an nga kompetensi.
 Dugang nga mga Buluhaton	Dinhi nga bahin, adunay ihatag nga dugang nga mga buluhaton para mapalambo ang imong kahibawo ug kahanas sa natun-an nga leksiyon.
 Susi sa mga Tubag	Naglangkob Kini sa ensaktong tubag sa tanan nga mga buluhaton nga anaa sa modyul

Sa katapusan ng parte ani nga modyul, makita usab ang:

Pakisayran

Kini ang listahan sa tanan nga gikuhaan sa pagbuhat ug pag-ugmad niini nga modyul.

Ang mosunod mao ang importante nga pahinumdom sa paggamit niini nga modyul:

1. Ampingi ang paggamit niini nga modyul. Ayaw butangi o sulati sa bisan unsa nga mga marka o sulat sa bisan asa nga parte sa modyul. Maggamit sa lain nga papel sa pagtubag sa mga tahas ug buluhaton.

2. Ayaw kalimti ang pagtubag sa Sulayi sa dili pa mobalhin sa laing gihatag nga buluhaton nga naa niini nga modyul.
3. Basaha ug maayo ang mga direksiyon sa dili pa buhata ang mga buluhaton sa pagbansay.
4. Obserbahe ang pagkamatitud-anon og ang integridad sa pagbuhat sa mga buluhaton ug sa pagsusi sa insakto nga mga tubag.
5. Humana sa ang gibuhat nga buluhaton ayha moadto sa uban pa nga mga buluhaton sa dili pa moadto sa uban pa nga mga buluhaton.
6. Ibalik ang modyul sa imong magtutudlo o sa facilitator kung mahuman na ang pagtubag sa tanan nga mga buluhaton.

Kung ugaling naglisod ka sa pagtubag sa mga buluhaton , ayaw pag duha-duha pagkonsulta sa imong magtutudlo o facilitator. Mahimo ka usab mangayo ug tabang sa imong nanay ug tatay , sa imong magulang o sa bisan kinsa nga nga kauban sa balay nga mas makatabang nimo. Imong huna-hunaon pirmi nga wala ka nag-inusara.

Maglaum kami nga pinaagi niining modyul makasinati ka sa usa ka makahuluganon nga kahibalo ug makakuha ka sa lawom nga pagsabot nga may kalabutan sa kompetensi nga gitun-an.

Kat-oni

Maayong adlaw mga bata!

Mahilig ba kamu sa mga istorya? Ania na ang mas sayun nga pamaagi aron kamu makasugilon usab sa uban pa ninyong mga higala.

Kini nga modyul gisulat alang kaninyo aron mahimu ninyong talamdan sa pagkat-on sa paghatag sa kinatibuk-an sa usa ka istorya.

Ali na ug ato nang kat-onan!

Pasiunang Pagsulay/Sulayi

Ton-I ang hulagway nga anaa sa ubos.

1. Unsay gihawiran sa batang babae?

2. Unsay nahitabo kaniya?

3. Nganong nalusot man siya sa kanal?

Yunit

1

Ikasiyam nga Semana Paghatag sa Kinatibuk-an sa Istorya

Pagsusi(Review)

Ikonek ang mga pulong ngadto sa minugbo nga sinulatan niini.

1. Doktor	a. Gob.
2. Gobernador	b. Lun.
3. Pebrero	c. Dr.
4. Kagawad	d. Peb.
5. Lunes	e. Kag.

Sulayi ug Kat-oni

Isulat ang (✓) sa badlis kon sa imong pagtoo nagpakita kini sa timailhan sa paghimu sa kinatibuk-an sa usa ka istorya, (✗) kung dili.

_____ 1. Magdugang-dugang sa istorya.

_____ 2. Hinumduman ang mga tawo ug lugar sa panghitabo, ug ang mga importanteng panghitabo sa istorya.

_____ 3. Basahon ug sabton pagmaayo ang istorya.

_____4. Hinumduman ang mga importanteng panghitabo sa istorya.

_____5. Himuon kini nga dili klaro.

Hisgutan Ta

Mga bata, ang kinatibuk-an o *summary* makatabang sa imo o sa nagsulat niini aron nga mas masabtan ang usa ka istorya.

Adunay mga pamaagi sa paghatag sa kinatibuk-an sa usa ka istorya, kini mao ang pagdumdom sa mga mosunod:

- **Ulohan o *title***- kini mao ang ulohan sa istorya
- **Unang Panghitabo o *beginning*** – kini mao ang pagpaila sa mga tawo ug lugar diin nahitabo ang istorya
- **Tinungaan o *middle***- kini mao ang importanteng panghitabo sa istorya
- **Katapusan o *end*** - kini mao ang katapusan nga panghitabo sa istorya.

Pananglitan:

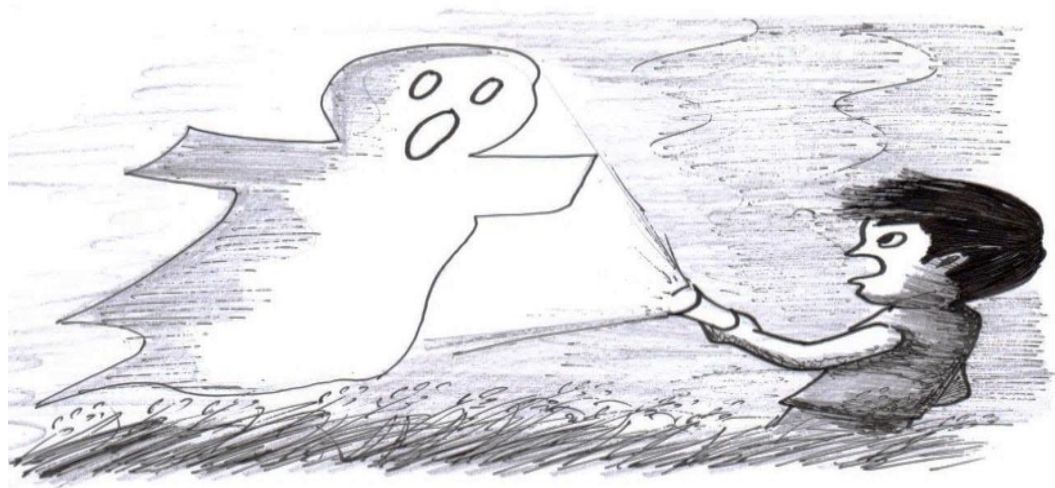
Sa Humayan

ni Dominador P. Dadang Jr.

Adlaw nga Sabado, nakahuna-huna si Toto nga mangiwag og damang sa may humayan.

Sa iyang pagbaktas, nakurat kaayo si Toto sa iyang nakita, usa kini ka engkanto nga nagdupa-dupa sa tunga. Nahadlok kaayo siya ug nisutoy pagdagan balik sa ilang balay ug nagbalita dayun siya sa iyang tatay apan nikatawa lamang ang iyang tatay.

Pagkabuntag niana, nibalik si Toto ug ang iyang tatay sa humayan ug nasayran nila nga ang maong engkanto diay kay usa ka tawo-tawo lamang nga gihimo aron sa pagbugaw sa mga maya.

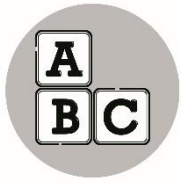
Ug karon gamit ang mga pamaagi sa paghimu sa kinatbuk-an sa istorya makahimu na kita niini.

- **Ulohan**- Sa Humayan
- **Unang Panghitabo**- Sabado sa gabii sa may humayan nangiwag si Toto sa damang.
- **Tinungaan**- Nahadlok si Toto kay nakakita siya sa engkanto.
- **Katapusan**- Pagkabuntag, nasayran niya nga ang engkanto kay usa ra diay ka tawo-tawo sa humayan.

Pananglitan:

Sa Humayan

Sabado sa gabii sa may humayan nangiwag si Toto sa damang. Nahadlok si Toto kay nakakita siya sa engkanto. Pagkabuntag nasayran niya nga ang engkanto kay usa ra diay ka tawo-tawo sa humayan.

Pagpalambo sa Kahibalo

Giniyahang Buluhaton

Basaha ug sabta ang istorya.

Si Twit-Twit

ni Dominador P. Dadang Jr.

Si Twit-Twit usa ka langgam nga bag-ong napusa apan gusto na kaayo siya molupad. Gitambagan siya sa iyang nanay nga dili pa puwede molupad kay dili pa kini niya kaya.

Usa ka hapon, nilukso si Twit-Twit sa iyang salag ug sa wala damha nahulog siya sa kahoy. Nakita siya sa iyang nanay ug gidagit siya balik sa iyang salag ug gisultihan dayun siya nga dili na niya kini usabon.

Unang Pagtantiya

Isulat ang tubag sa blangko nga gihatag.

<hr/> (Ulohan sa Istorya o <i>Title</i>)
(Unang Panghitabo o <i>Beginning</i>)
(Tinungaan o <i>Middle</i>)
(Katapusan o <i>End</i>)

Hinumdumi

Mga bata, gikan sa istorya nga **“Si Twit-Twit”**, unsay gusto nimung madumduman human og basa sa istorya?

Unsa man ang pinakaimportante nga panghitabo sa istorya?

Buhata ug Kat-oni

Isulat ang tsek (✓) sa sulod sa kahon kung kini usa ka panumdom sa paghatag sa kinatibuk-an sa istorya, ug ekis (✗) kung dili kini panumdom.

1. Ulohan

2. Unang Panghitabo

3. Tinungaan

4. Mga dugang-dugang nga istorya

5. Katapusan

Pagtantiya

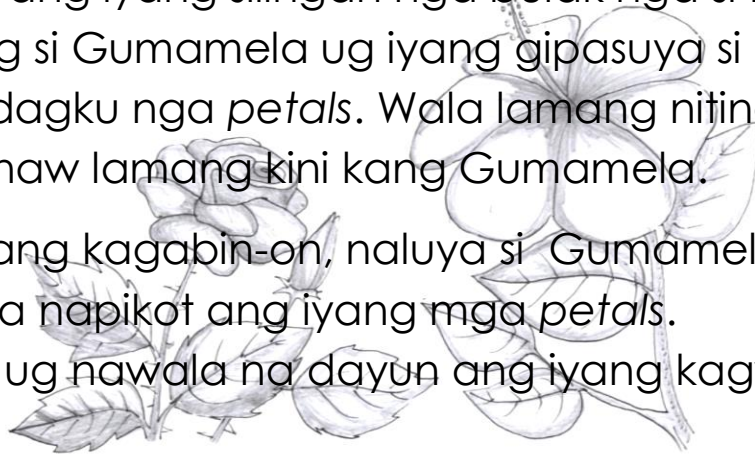
Basaha ug sabta ang istorya ug ihatag dayun ang kinatibuk-an niini.

Ang Hambugera nga Gumamela

ni Dominador P. Dadang Jr.

Usa ka hapon sa may hardin, nagka-istoryahanay si Gumamela ug ang iyang silingan nga bulak nga si Rosas. Nanghinambog si Gumamela ug iyang gipasuya si Rosas sa iyang mga dagku nga *petals*. Wala lamang nitingog si Rosas ug naminaw lamang kini kang Gumamela.

Sa dili pa ang kagabin-on, naluya si Gumamela ug hinay-hinay nga napikot ang iyang mga *petals*. Naghilaka siya ug nawala na dayun ang iyang kagwapa.

Dugang nga Buluhaton

Basaha ug sabta ang istorya ug ihatag dayun ang kinatibuk-an niini pinaagi sa pagsulat sa tubag sa mga blangko sa ubos.

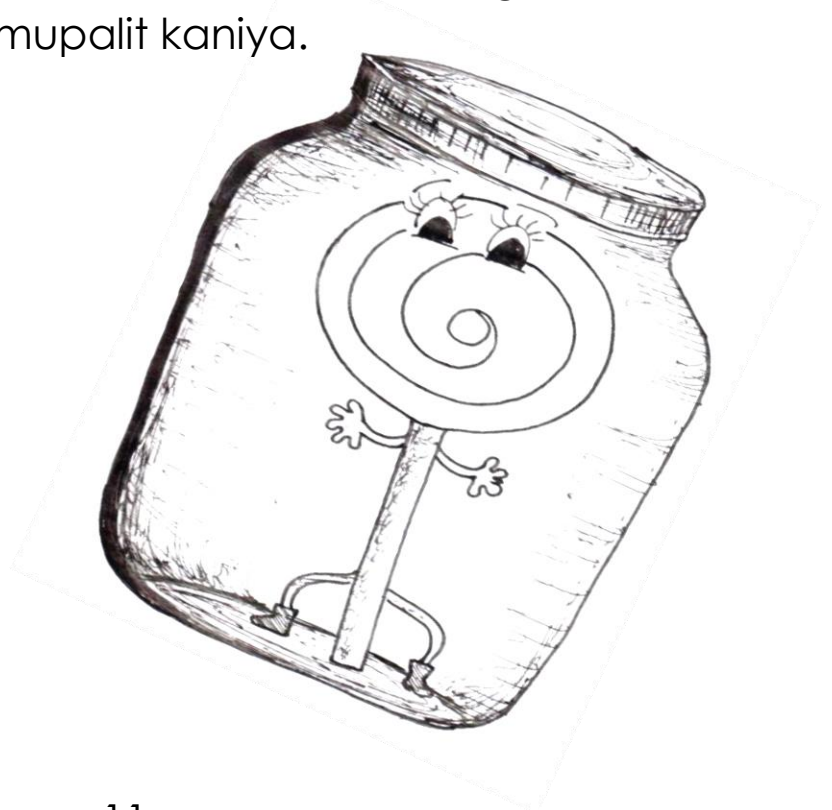
Si Loli

ni Dominador P. Dadang Jr.

Si Loli usa ka kendi nga *lollipop*. Halinun kaayo siya sa mga bata tungod kay nagkalain-lain man ang iyang kolor ug labaw sa tanan tam-is kaayo siya.

Usa ka buntag, adunay bata nga niduol kaniya sa tindahan apan wala siya gipili.

Nipalit na lang ang bata sa pan ug nilakaw sa tindahan. Masulob-on kaayo si Loli sa sulod sa garapon naghulat nga adunay mupalit kaniya.

(Ulohan sa Istorya o *Title*)

(Unang Panghitabo o *Beginning*)

(Tinungaan o *Middle*)

(Katapusan o *End*)

Susi sa Insaktong Tubag

<p>Pasinang Pagsulay:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cellphone 2. Nalusot siya sa kanal. 3. Nagsige ra siya og dula sa cellphone, wala mitan-aw sa iyang giagian. <p>Pagsusi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. C 2. A 3. D 4. E 5. B <p>Sulayi ug Kat-oni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. X 2. ^ 3. ^ 4. ^ 5. X 	<p>Paglamba sa Kahibalo:</p> <p>Ulohan: Si Twit-Twit</p> <p>Unang Panghitabo o Beginning: Us aka hapon nilukso si Twit-Twit sa iyang salag.</p> <p>Tinungaan: Nakita siya sa iyang nanay ug gidagit siya balik sa iyang salag.</p> <p>Katapusan: Gisultihan siya nga dili na niya kini usabon.</p> <p>Buhata ug Kat-oni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ^ 2. ^ 3. ^ 4. X 5. ^ 	<p>Pagtantiya:</p> <p>Ang Hambugera nga Gumamela</p> <p>Usa ka hapon sa hardin, nanghinambog si Gumamela ngadto kang Rosas sa iyang mga dagku nga petals. Sa dili pa ang kagabin-on naluya siya ug napikot ang iyang mga petals ug nawala na dayun ang iyang kagwapa.</p> <p>Dugang nga Bulhaton:</p> <p>Ulohan: Si Loli!</p> <p>Unang Panghitabo: Usa ka buntag sa tindahan, adunay bata nga niduol kang Loli.</p> <p>Tinungaan: apan wala siya gipili ug nipalit na lamang kini sa pan.</p> <p>Katapusan: Naghulat na lamang siya nga adunay mupalit kanilya.</p>
--	---	---

Pakisayran

How to Write a Summary: Lesson for Kids. Retrieved from <https://study.com/academy/lesson/how-to-write-a-summary-lesson-for-kids.html>

Pagsulat ng Buod. Retrieved from <https://www.slideshare.net/jeanyvin/pagsulat-ng-buod>

Images for Pagsusulat ng Buod. Retrieved from <https://www.google.com.ph/search?q=paano+gumawa+ng+buod+elementary&hl=en&sxsr=ALeKk03FlirzjZ7DIGfjwYq7T-oAA0gk8g:1591800246811&tbm=isch&source>

Most Essential Learning Competencies. MT2RC-li-i-2.5
Give the summary of a story, p.12. Grade 2.

MODULE USERS

Name of Pupils	Date Received	Pupil's Signature	Date Returned	Teacher's Signature

Alang sa inyong mga pangutana o komento, sulat o tawag sa:

Department of Education – Division of Camiguin

B. Aranas St., Poblacion, Mambajao, Camiguin Province

Email Address: depedcamiguin@gmail.com, camiguin@deped.gov.ph

Cellphone no: 09057284681